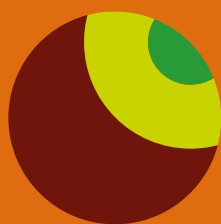

Overgangsnormen Beleid op en afstromen Criteria vak op hoger niveau

Aeres Sneek

AERES
VMBO

Versiebeheer

Titel	Overgangsnormen Beleid op- en afstromen Criteria vak op hoger niveau (locaties Friesland)
Versienummer	2025-06-12 versie 4
Vastgesteld door	LMT overleg (juni 2025)
Eigenaar	J. Huisman
Herzien voor	Juni 2026

Inhoud

1	Plaatsing in een leerweg	5
1.1.	Determinatiemomenten	5
1.2.	Procedure rondom overgang	5
2	Overgangsnormen onderbouw	6
3	Overgangsnormen klas 1 en 2	7
4	Procedure op- en afstromen onderbouw	9
4.1.	Vak op hoger niveau of opstromen naar een andere leerweg	9
4.2.	Werkwijze team bij vak op hoger niveau of opstromen	9
4.3.	Criteria opstromen naar andere leerweg locatie Heerenveen	9
4.4.	Criteria afstromen naar andere leerweg	10
5	Criteria vak op hoger niveau	11
6	Overgangsnormen bovenbouw	12
7	Procedure op- en afstromen bovenbouw	13
7.1.	Opstromen en afstromen in de bovenbouw	13
7.2.	Cijfers	13

1 Plaatsing in een leerweg

Bij aanmelding van een leerling bij Aeres volgen wij voor plaatsing in de Basisberoepsgerichte, de Kaderberoepsgerichte of de Gemengde Leerweg de landelijk vastgestelde regeling: het basisschooladvies is bindend.

1.1. Determinatiemomenten

In een schooljaar zijn er determinatiemomenten (aanpassing leerwegadvies) bij de leerlingenbespreking en/of de overgangsvergadering. Het onderwijsteam kan dan een advies geven over veranderen van het te volgen niveau.

1.2. Procedure rondom overgang

De teamvergadering stelt het advies over de overgang vast. Mochten ouders het oneens zijn met het advies, dan kunnen zij contact opnemen en vindt overleg plaats.

De teamvergadering kan met goede redenen afwijken van de normen en criteria. De uitspraak van de teamvergadering is bindend.

Uitgangspunten:

We gaan uit van overgangsnormen en niet van zittenblijversnormen.

We bepalen bevorderen, bevorderen onder voorwaarde, doubleren, opstromen, afstromen of een vak/vakken op hoger niveau volgen, vanuit de vraag: Is de leerling kansrijk in deze volgende stap?

Daarbij wordt besproken:

Voldoen de cijfers en resultaten aan de overgangsnormen en/of gestelde criteria.

De leer- en werkhouding; zoals studievaardigheden, houding t.a.v. schoolwerk, ambitie

De sociaalpedagogische ontwikkeling en indien van toepassing bijzondere omstandigheden

2 Overgangsnormen onderbouw

De overgangsnormen worden toegepast op het eindrapport, vlak voor de zomervakantie. Het eindcijfer komt tot stand door het berekenen van het gemiddelde van alle cijfers in een schooljaar die zijn behaald voor een bepaald vak.

Bevordering vindt plaats in de gevolgde leerweg naar een leerjaar hoger.

Het vak Rekenen telt niet mee bij de overgang omdat dit een diagnostische score is.

Voor het tellen van het aantal onvoldoendes op een rapport gelden de volgende regels:

Gemiddelde eindcijfers $\leq 5,4$ en $\geq 4,5$ tellen als 1 onvoldoende punt

Gemiddelde eindcijfers $\leq 4,4$ tellen als 2 onvoldoende punten

Een voor vakken die worden afgesloten met een O/V/G geldt dat een O meetelt als 1 onvoldoende punt

Kernvakken onderbouw

Nederlands, Engels, wiskunde, NaSk, biologie, Duits en/of economie

Bevorderd als:
- o Alle vakken met een voldoende zijn afgerond - o Maximaal 2 onvoldoende punten zijn behaald - o Maximaal 3 onvoldoende punten zijn behaald, met minimaal 1 x 7 (of hoger) ter compensatie. *De groene praktijk oriënterende vakken vormen gezamenlijk een combinatiecijfer
Bespreken: bevorderen, doubleren of wijziging leerwegadvies
- o 3 onvoldoendes zonder compensatie. - o 4 onvoldoendes, waarvan maximaal 2 kernvakken onvoldoende zijn, met minimaal een x 7 (of hoger) ter compensatie. - o Op 1 van de kernvakken een cijfer is behaald van <3,4 *Na afloop van de overgangsvergadering kan de vergadering maximaal 2 herkansingen toekennen aan individuele leerlingen

Determinatiemoment klas 2:

In klas 2 wordt het voorlopige leerwegadvies in maart/april vastgesteld na toepassing van de overgangsnormen, dit is een belangrijk determinatiemoment. Blijkt dat de leerling kansrijk is voor, het volgen van een vak/vakken op hoger niveau of een leerweg opstromen dan is de laatste periode de uitgelezen kans voor de leerling om te laten zien dat de examenperiode gestart kan worden in de leerweg op hoger niveau of met een vak/vakken op hoger niveau. Leerlingen van de Gemengde Leerweg kunnen door een extra examenvak het diploma van de Theoretische Leerweg behalen.

Het besluit hierover wordt door de teamvergadering genomen op basis van de 'Criteria vak op een hoger niveau' en 'Criteria opstromen naar andere leerweg'.

Leerlingen in de Basisberoepsgerichte leerweg kunnen vanuit de teamvergadering een dubbeladvies BB/LWT krijgen of een enkel advies BB of LWT. Een enkel advies wordt gegeven op basis van de resultaten en de leerstijl die het beste bij de leerling past.

Algemeen geldt voor de locatie Sneek

Bij leerlingen die op basis van hun resultaten besproken worden

De teamvergadering bespreekt aanvullende rapportage/informatie; zoals resultaten op de Cito-toetsen.

De redenen en argumenten voor bevorderen, afstromen of doublure worden vastgelegd in het leerlingdossier in SomToday.

Een doublure wordt alleen gedaan als dat de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van de leerling ten goede komt. De coach communiceert de inhoud met ouders en de leerling. Hoewel er afstemming plaats kan vinden met de leerling en/of ouder(s) is de uitspraak van de teamvergadering bindend.

Herkansingen gedurende het schooljaar

De coach of vakdocent kan voorzien van onderbouwing bij het leerjaar team het verzoek neerleggen om een toets gedurende het schooljaar te herkansen. Het leerjaar team kan in overleg met de schoolleiding overgaan tot het toekennen van een klassikale of individuele herkansing. Dergelijke herkansingen hebben geen invloed op de herkansingsregeling zoals omschreven in de overgangsnormen en kunnen enkel worden toegepast op toetsen die vallen onder de PTO's (Programma van Toetsing Onderbouw) van klas 1 & 2.

4 Procedure op- en afstromen onderbouw

Op de locatie Sneek wordt aan leerlingen kansen geboden om op te kunnen stromen naar een hogere leerweg. Als een niveau te hoog gegrepen is voor een leerling, dan kan afstromen natuurlijk ook. De locatie hanteert daarbij het volgende beleid:

4.1. Vak op hoger niveau of opstromen naar een andere leerweg

We hanteren de volgende uitgangspunten, een leerjaarvergadering kan afwijken van de criteria of andere redenen hebben om te laten opstromen naar een andere leerweg als daar reden toe is. Over het algemeen blijkt een leerling kansrijk te zijn als hij/zij het volgende laat zien:

- Leerling volgt minimaal drie van de zes kernvakken gedurende minimaal 2 maanden op een hoger niveau met een voldoende resultaat.
- Op overige vakken scoort de leerling minimaal een 7 of hoger.
- Zie criteria 'vak op hoger niveau'.

4.2. Werkwijze team bij vak op hoger niveau of opstromen

- 1 De vakdocent en/of coach draagt op basis van de criteria een leerling voor om één of meerdere vakken op hoger niveau te doen. Dit in goed overleg met leerling en ouder(s).
- 2 Bij positief besluit door de leerjaarvergadering informeert de coach de ouder(s) en leerling.
- 3 Ouders schaffen boek(en) aan op gewenst niveau voor het betreffende vak.

Vak op hoger niveau:

- 4 Leerling volgt binnen zijn eigen klas vak op hoger niveau.
- 5 De docent geeft onderwijs op hoger niveau, toetst op 2 niveaus (huidige en nieuwe niveau), geeft feedback aan de leerling, ondersteunt nodige aanpassing aan nieuwe niveau, etc

Opstromen leerweg:

- 4 De leerjaarvergadering beslist in overleg met de schoolleiding of de leerling in dezelfde klas blijft of gedurende de rest van het schooljaar wordt overgeplaatst naar een niveauklas.
- 5 Docenten geven feedback aan de leerling en ondersteunen nodige aanpassing aan nieuwe niveau, etc.

4.3. Criteria afstromen naar andere leerweg

- Als blijkt dat een leerling niet succesvol is in een bepaalde leerweg kan op basis van de overgangsnormen tijdens het schooljaar door het leerjaarsteam een advies worden afgegeven om een niveau af te stromen. In dergelijke gevallen zal er een plan van aanpak worden opgesteld met daarin handelingsadviezen welke worden besproken met leerling en ouders/verzorgers. Na een tweede advies (binnen hetzelfde leerjaar) kan in overleg met de schoolleiding het besluit worden genomen om de leerling in kwestie, in een andere leerweg te plaatsen. Dit besluit is bindend.

5 Criteria vak op hoger niveau

We hanteren de volgende uitgangspunten, een leerwegvergadering kan afwijken van de criteria of andere redenen hebben om een vak op hoger niveau aan te bieden als daar reden toe is.

Over het algemeen blijkt een leerling **kansrijk** te zijn als hij/zij het volgende laat zien:

Cognitief niveau:

- Leerling scoort m.n. goed genoeg op toetsen m.b.t. tot de toepassings- en de inzichtvragen volgens de RTI-methodiek. (zie omschrijving in Toetsbeleid)
- De leerling beheerst de studievaardigheden zoals plannen, een succesvolle leerstijl hanteren, verantwoordelijkheid nemen voor resultaten, houden aan en maken van afspraken (executive functies) op het niveau wat passend is bij de gewenste leerweg. (referentiekader vmbo-groen)
- Andere gegevens, zoals Cito-resultaten, worden geraadpleegd en vormen geen bezwaar.

Werkhouding: (referentiekader vmbo-groen)

- Leerling is gemotiveerd om te werken voor één of meerdere vakken op een hoger niveau.
- Leerling is in de lessen gericht bezig met zijn schoolwerk in opdracht van de docent.
- De leerling werkt behoorlijk zelfstandig.

Cijfers:

- Leerling staat op betreffend vak afgerond een 8.0 of hoger.

6 Overgangsnormen bovenbouw

De overgangsnormen worden toegepast op het volledige eindrapport van klas 3. Cijfers op het eindrapport bestaan uit getallen die zijn afgerond op 1 decimaal en komen tot stand zoals beschreven in het PTO of PTA (Programma voor Toetsing & Afsluiting). Bevordering vindt plaats in de gevolgde leerweg naar een leerjaar hoger.

Het gemiddelde van de keuzevakken telt als 1 cijfer, waarbij op een afzonderlijk keuzevak niet lager mag worden gescoord dan een 4.

Bevorderd als:
Algemeen: ○ Voor CKV de kwalificatie voldoende of goed behaald. ○ In de gemengde leerweg PPG op <i>behaald</i> is afgerond. ○ Bij een onvoldoende voor maatschappijleer dient de totaaltoets eenmalig aangeboden te worden. <u>Gekeken naar alle vakken op het eindrapport van klas 3 wordt aan 1 van de volgende punten voldaan;</u> • Alle eindcijfers zijn een 5,5 of hoger <i>of</i>; • Maximaal 2 onvoldoende punten zonder compensatie <i>of</i>; • Maximaal 3 onvoldoende punten met daarbij minimaal 1 compensatiepunt; • Geen van de vakken behorend bij het examenpakket <3,4 zijn; ○ Gemiddelde eindcijfers $\leq 5,4$ en $\geq 4,5 \rightarrow$ tellen als 1 onvoldoende ○ Gemiddelde eindcijfers $\leq 4,4 \rightarrow$ tellen als 2 onvoldoendes ○ Voor LO geldt dat een O meetelt als 1 onvoldoende punt
Bespreken: Voldoet de leerling niet aan de bovenstaande overgangsnormen, bevorderen, doubleren of wijziging leerwegadvies 1 De vergadering legt 'een duim' op het vak dat niet in het examenpakket zit en bekijkt de bovenstaande regeling nogmaals. 2 Past de herkansingsregeling toe en bekijkt met de nieuwe cijfers bovenstaande regeling nogmaals (<i>incl. 1 - duim op niet-examenvak</i>) <i>Indien een leerling na het nemen van bovenstaande stappen niet bevorderd is, dan kan de vergadering besluiten tot doubleren of bevorderen naar passend leerwegniveau.</i> Herkansingen: ○ Zie richtlijnen PTO/PTA en de aanvulling op het examenreglement. ○ Voor alle leerlingen geldt dat zij recht hebben op: 2 vrije herkansingen, waarbij het hoogste cijfer geldt. (exclusief totaaltoets maatschappijleer) ○ In <i>uitzonderlijke gevallen</i> kan de directeur één of meerdere extra herkansingen toekennen aan een leerling (zie examenreglement).

Artikel 12 lid 2 van het Inrichtingsbesluit WVO regelt dat leerlingen niet voorwaardelijk kunnen worden toegelaten tot het laatste leerjaar.

De totaaltoets van het vak maatschappijleer vervangt het eindcijfer dat is behaald via het PTA, mits het cijfer van de totaaltoets lager uitvalt dan op het gemiddelde van het PTA is behaald.

Herkansingen gedurende het schooljaar

De coach of vakdocent kan voorzien van ondersteuning bij het leerjaar team het verzoek neerleggen om een toets gedurende het schooljaar te herkansen. Het leerjaar team kan in overleg met de schoolleiding overgaan tot het toekennen van een klassikale of individuele herkansing. Dergelijke herkansingen hebben geen invloed op de herkansingsregeling zoals omschreven in de overgangsnormen en kunnen enkel worden toegepast op toetsen die vallen onder de PTO's van klas 3.

7 Procedure op- en afstromen bovenbouw

7.1. Opstromen en afstromen in de bovenbouw

In de examenperiode en zeker na december leerjaar 3 is opstromen of afstromen of een vak op hoger niveau volgen zeer belastend voor de leerling en ook het onderwijsteam. Sowieso vergt opstromen of afstromen in de examenperiode een zorgvuldige reparatie van het onderwijsprogramma. Indien de leerjaarvergadering opstroom of afstroom in leerjaar 3 adviseert, ontvangt de centrale examensecretaris het bijgestelde examenprogramma met als doel expertiseopbouw en borging van het diploma. De uiteindelijke besluitvorming ligt bij de lokale examen organisatie (LEO). Dit besluit is bindend.

Het is belangrijk dat de school kan aantonen dat de leerling alle onderdelen heeft afgerond van het PTA op het nieuwe niveau.

7.2. Cijfers

Bij op/afstromen mag de docent, van de eindtermen in het nieuwe PTA die ook in het PTA van de oude leerweg voorkomen, toetsen of toetsvragen herbeoordelen. Een cijfer omrekenen met behulp van een omrekenfactor is niet toegestaan.

Bij herbeoordelen worden antwoorden op toetsvragen, die passen bij het onderwerp/eindterm in de toets op het nieuwe niveau bekeken. De docent bepaalt wat de toetsvragen en de antwoorden 'waard zijn' op het nieuwe niveau.

Op deze manier mag de toets, of een deel van de toets, gebruikt worden (als basis) voor een cijfer op het nieuwe niveau.

- Missen er vragen over eindtermen - dan moet er een extra opdracht komen, zodat de leerling laat zien in welke mate hij/zij de betreffende eindterm beheerst en de school kan aantonen dat deze eindterm is getoetst.
- Zijn er andere onderwerpen aan bod gekomen, dan zal de leerling een toets op het nieuwe niveau moeten maken waarin deze onderwerpen worden getoetst.

De beste optie in verband met validiteit en transparantie is dezelfde toets af te nemen die de klas heeft gemaakt, maar toetsen kan in verschillende vormen (zie toetsbeleid). Net als met een schriftelijke toets kan de leerling met bijvoorbeeld een werkstuk of presentatie ook aantonen dat hij/zij de betreffende eindterm(en) beheerst.

De coach of vakdocent kan voorzien van onderbouwing bij het leerjaarsteam het verzoek neerleggen om een toets gedurende het schooljaar te herkansen. Het leerjaarsteam kan in overleg met de schoolleiding overgaan tot het toekennen van een klassikale of individuele herkansing. Dergelijke herkansingen hebben geen invloed op de herkansingsregeling zoals omschreven in de overgangsnormen en kunnen enkel worden toegepast op toetsen die vallen onder de PTO's van klas 1 & 2.

© Stichting Aeres Groep. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige
vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van Aeres.

Postbus 245, 6710 BE Ede
Bovenbuurtweg 27, 6717 XA Ede
088 020 7020 aeresvmbo.nl
vmbo@aeres.nl